

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

«*08*» *серпня* 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

для аспірантів

спеціальності	231 Соціальна робота
освітнього рівня	третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми	231 Соціальна робота

Київ – 2022

Розробник:

Карпенко Олена Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту людини

Викладач:

Карпенко Олена Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту людини

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 29 серпня 2022 р. № 15

Завідувач кафедри *[підпис]* (Тетяна ЛЯХ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Соціальна робота»

29 серпня 2022 р.

Гарант освітньо-наукової програми *[підпис]* (Жанна ПЕТРОЧКО)

Робочу програму перевірено

29.08.2022 р.

Завідувач аспірантури, докторантури *[підпис]* (Ілона ТРИГУБ)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120, з них: – Змістовий модуль «Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі» (2/60) – Змістовий модуль «Методологія досліджень у соціальній роботі» (2/60)	
Рік навчання	1	1
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	8
Самостійна робота	50	104
Форма семестрового контролю	Екзамен	
Змістовий модуль 1. Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі		
Рік навчання	1	1
Семестр	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	4
Самостійна робота	25	52
Змістовий модуль 2. Методологія досліджень у соціальній роботі		
Рік навчання	1	1
Семестр	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	4
Самостійна робота	25	52

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у наданні здобувачам необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень із актуальних проблем соціальної роботи, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей. Завдання навчальної дисципліни:

– сформуувати систему професійно-значущих потреб, цінностей, мотивів здійснювати наукову діяльність в галузі соціальної роботи майбутніми фахівцями із соціальної роботи, викладачами ВЗО;

– оволодіти системою знань із методології, організації, технології фундаментальних і прикладних наукових досліджень в галузі соціальної роботи;

– оволодіти вміннями та навичками оптимально й ефективно здійснювати наукову діяльність у галузі соціальної роботи;

– сформуувати вміння та навички представляти результати наукових досліджень у різних видах наукових праць і за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Відповідно до освітньо-наукової програми «Соціальна робота» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Розвиток наукової галузі «Соціальна робота» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей:*

ЗК 1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору та дотриманням принципів професійної етики й академічної доброчесності;

СК 1. Здатність до розуміння основних концепцій, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері соціальної роботи;

СК 3. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері соціальної роботи; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт та презентувати результати власних наукових досліджень;

СК 4. Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері соціальної роботи;

СК 5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті;

СКУ 6. Здатність дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи;

СКУ 8. Здатність до оволодіння системою знань про технології навчання практиків – надавачів соціальних послуг з метою підвищення їх професійної компетентності; розробки науково-методичного забезпечення соціальної роботи;

СКУ 9. Здатність до обґрунтованого вибору і використання соціальних інновацій у професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-наукової програми Соціальна робота за третім (науковим) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Розвиток наукової галузі «Соціальна робота» забезпечує *оволодіння такими програмовими результатами навчання:*

РН 1. Розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального кругозору; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики;

РН 4. Застосовувати концепції, історичні надбання та сучасні теоретичні і методологічні досягнення у сфері соціальної роботи;

РН 6. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері соціальної роботи та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень; критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми;

РН 7. Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи;

РН 8. Здатність здійснювати педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та/або вищої освіти;

РНУ 9. Обґрунтовувати доцільність й використовувати соціальні інновації для розв'язання суспільно значущих проблем та актуальних завдань професійної діяльності;

РНУ 11. Використовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів;

РНУ 13. Володіти сучасними методами і технологіями навчання практиків – надавачів соціальних послуг, зокрема за допомогою інтерактивних методів, з актуальних питань соціальної роботи з метою підвищення їх професійної компетентності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Змістовий модуль «Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі»							
<i>Модуль 1. Теоретичні основи соціальної роботи</i>							
Лекція 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність	2	-	2	-	-	-	-
Самостійна робота 1. Особливості розвитку соціальної роботи як професії в Україні	8	-	-	-	-	-	6
Лекція 2. Специфіка проведення соціальних досліджень в соціальній роботі	2	2	-	-	-	-	-
Лекція 3. Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 2. Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем	2	-	2	-	-	-	-
Самостійна робота 2. Інноваційність досліджень в соціальній роботі	6						6
Модульний контроль №1	2						
Разом	24	6	4	-	-	-	12
<i>Модуль 2. Зміст та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи</i>							
Лекція 4. Логічна структура дослідження з актуальних проблем соціальної роботи. Етапи проведення дослідження актуальної соціальної проблеми	2	2	-	-	-	-	-
Лекція 5. Розробка програми і визначення методики дослідження.	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 3. Розробка програми і визначення методики дослідження.	2	-	2				
Самостійна робота 3. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми	4	-	-	-	-	-	4
Самостійна робота 4. Інформаційне забезпечення науково-дослідної діяльності та основні принципи академічної доброчесності. Аналіз наукових праць соціальної проблематики	2	-	-	-	-	-	2
Самостійна робота 5. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми	7	-	-	-	-	-	7
Модульний контроль №2	2						
Семестровий контроль	15						

	Разом	36	4	2	-	-	-	13
Всього за змістовий модуль «Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі»	60	10	6	-	-	-	-	25
Змістовий модуль «Методологія досліджень у соціальній роботі»								
Модуль 1. Методи дослідження актуальних соціальних проблем								
Лекція 6. Визначення базових понять дослідження актуальних соціальних проблем.	2	2	-	-	-	-	-	-
Лекція 7. Характеристика теоретичних методів дослідження	2	2	-	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 4. Характеристика теоретичних методів дослідження	2	-	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 6. Відповідно до теми вашого дослідження визначити та описати теоретичні методи дослідження. Розробити тести, анкети, опитувальники, які можна застосовувати у Вашому дослідженні	8	-	-	-	-	-	-	8
Лекція 8. Емпіричні методи дослідження актуальних соціальних проблем	2	2	-	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 5. Експеримент у галузі соціальної роботи. Програма експерименту.	2	-	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 7. Розробити програму експерименту відповідно до завдань вашого дослідження	4	-	-	-	-	-	-	4
Модульний контроль №3	2	-	-	-	-	-	-	-
Разом	24	6	4	-	-	-	-	12
Модуль 2. Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи								
Лекція 9. Оцінка результатів, отриманих у ході дослідження	2	2	-	-	-	-	-	-
Лекція 10. Аналіз результатів констатувального та формульовального експериментів	2	2	-	-	-	-	-	-
Самостійна робота 8. Оцінка отриманих аналітичних даних у ході констатувального та формульовального експериментів	4	-	-	-	-	-	-	4
Семінарське заняття 6. Графічне представлення результатів дослідження	4	-	2	-	-	-	-	2
Самостійна робота 9. Аналіз результатів оцінки результатів наукового дослідження	7	-	-	-	-	-	-	7
Модульний контроль №4	2	-	-	-	-	-	-	-
Семестровий контроль	15	-	-	-	-	-	-	-
Разом	36	4	2	-	-	-	-	13
Разом за змістовим модулем «Розвиток наукової галузі «Соціальна робота»	120	20	12	-	-	-	-	50

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Змістовий модуль 1							
«Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі»							
<i>Модуль 1. Теоретичні основи соціальної роботи</i>							
Лекція 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність	6	-	2	-	-	-	4
Самостійна робота 1. Особливості розвитку соціальної роботи як професії в Україні.	6	-	-	-	-	-	6
Самостійна робота 2. Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем	6	-	-	-	-	-	6
Самостійна робота 3. Визначити специфіку інноваційних досліджень в соціальній роботі	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	2	2	-	-	-	26
<i>Модуль 2. Зміст та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи</i>							
Лекція 2. Логічна структура дослідження з актуальних проблем соціальної роботи. Етапи проведення дослідження актуальної соціальної проблеми	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 2. Розробка програми і визначення методики дослідження.	10	-	2	-	-	-	8
Самостійна робота 3. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми. Джерельна база дослідження. Аналіз наукових праць із соціальної проблеми	8	-	-	-	-	-	8
Самостійна робота 4. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Всього за змістовий модуль «Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі»	60	4	4	-	-	-	52
Змістовий модуль 2							
«Методологія досліджень у соціальній роботі»							
<i>Модуль 1. Методи наукового дослідження та експериментальна база</i>							

Лекція 3. Визначення базових понять дослідження актуальних соціальних проблем.	2	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 4. Характеристика теоретичних методів дослідження (анкетування, опитування, тестування)	4	-	-	-	-	-	4
Самостійна робота 5. Відповідно до теми вашого дослідження визначити та описати теоретичні методи дослідження. Розробити тести, анкети, опитувальники, які можна застосовувати у Вашому дослідженні	12	-	-	-	-	-	12
Семінарське заняття 3. Експеримент у галузі соціальної роботи. Програма експерименту. Емпіричні методи дослідження актуальних соціальних проблем	2	-	2	-	-	-	-
Самостійна робота 6. Розробити програму експерименту відповідно до завдань вашого дослідження	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	2	2	-	-	-	26
<i>Модуль 2 . Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи</i>							
Лекція 4. Аналіз результатів констатувального та формульовального експериментів	2	2	-	-	-	-	-
Самостійна робота 7. Оцінка отриманих аналітичних даних у ході констатувального та формульовального експериментів	14	-	-	-	-	-	14
Семінарське заняття 4. Графічне представлення результатів дослідження	2	-	2	-	-	-	-
Самостійна робота 8. Аналіз результатів оцінки результатів наукового дослідження	12	-	-	-	-	-	12
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Разом за змістовим модулем «Методологія досліджень у соціальній роботі»	60	4	4	-	-	-	52
Разом за змістовим модулем «Розвиток наукової галузі «Соціальна робота»	120	8	8	-	-	-	104

5.1. Програма навчальної дисципліни денна форма навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЯК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ

Модуль 1. Теоретичні основи соціальної роботи

Лекція 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність

Мета: ознайомити аспірантів із специфікою соціальної роботи як науковою галуззю, спеціальністю та професійною діяльністю.

Поняття науки та класифікація наук. Наукові погляди на соціальну роботу як на суспільний феномен. Становлення соціальної роботи як професійної діяльності. Взаємодія теорії і практики соціальної роботи. Професійна діяльність соціальних працівників у сучасних умовах. Міжнародні та Державні стандарти професійної соціальної роботи.

Основні поняття теми: соціальна робота, Державні стандарти професійної соціальної роботи, соціальна допомога, соціальний працівник, об'єкти та суб'єкти соціальної роботи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4, 5

Додаткові: 3, 5, 9, 16

Семінарське заняття 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність

Самостійна робота 1. Особливості розвитку соціальної роботи як професії в Україні.

Лекція 2. Специфіка проведення соціальних досліджень в галузі соціальної роботи

Мета: ознайомити аспірантів із дослідно-експериментальною роботою в галузі соціальної роботи, організація експерименту, застосовуючи відповідні методи дослідження.

Характеристика суті експерименту у соціальній роботі. Умови ефективності експерименту у дослідженні актуальної соціальної проблеми.

Констатувальний експеримент (емпіричний процес, діагностуючий зріз).

Формувальний експеримент.

Основні поняття теми: експеримент, етапи експерименту, види, фіксація результатів дослідження.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4, 5

Додаткові: 3, 5, 9

Лекція 3. Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем

Мета: ознайомити аспірантів із дослідно-експериментальною роботою в галузі соціальної роботи, проведення експерименту, застосовуючи відповідні методи дослідження.

Багаторівневість методологічних принципів соціальної роботи як науки. Загальна характеристика принципів дослідження. Вимоги до наукової теорії як загальнонаукові методологічні принципи.

Основні поняття теми: принципи досліджень у СР, багаторівневість принципів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 5.

Додаткові: 6, 7.

Семінарське заняття 2. Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем

Самостійна робота 2. Інноваційність досліджень в соціальній роботі

Модуль 2. Зміст та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи

Лекція 4. Логічна структура дослідження з актуальних проблем соціальної роботи. Етапи проведення дослідження актуальної соціальної проблеми.

Мета: ознайомити аспірантів з послідовністю наукового дослідження в галузі соціальної роботи, стежити за ходом експерименту, застосовуючи відповідні методи дослідження.

Поняття про логіку дослідження. Особливості вибору проблеми і теми дослідження. Характеристика мети і завдань дослідження. Складові програми дослідження з актуальних проблем соціальної роботи.

Основні поняття теми: логіка дослідження, проблема, тема, мета та завдання дослідження, оформлення результатів наукового дослідження.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 5

Додаткові: 6, 7.

Лекція 5. Розробка програми і визначення методики дослідження.

Мета: ознайомити аспірантів з послідовністю наукового дослідження в галузі соціальної роботи.

Послідовність і зміст дослідницької роботи. Етапи складання плану дослідження (початковий, робочий, заключний) та їх взаємозв'язок. Методика дослідження як сукупність методів, прийомів і способів. Самоорганізація аспіранта у процесі наукової роботи.

Основні поняття теми: зміст дослідження, етапи дослідження, вимоги до самоорганізації здобувача у процесі організації та написання наукової роботи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 3-6, 8.

Самостійна робота 3. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми

Семінарське заняття 3. Інформаційне забезпечення науково-дослідної діяльності та основні принципи академічної доброчесності. Аналіз наукових праць соціальної проблематики

Самостійна робота 4. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»

Модуль 1. Методи дослідження актуальних соціальних проблем

Лекція 6. Визначення базових понять дослідження актуальних соціальних проблем

Мета: формувати здатність аналізувати наукові дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значущих проблем і чинників досягнення соціального добробуту різних груп населення.

Проаналізувати зміст наукових досліджень з обраної проблеми дослідження. Завдання наукових досліджень у соціальній роботі, їх практичне значення. Змістове наповнення дослідження актуальної соціальної проблеми. *Основні поняття теми:* зміст, аналіз, чинники, завдання, практична значущість, змістове наповнення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4

Додаткові: 4, 5, 7.

Лекція 7. Характеристика теоретичних методів дослідження

Мета: ознайомити аспірантів із теоретичними методами наукових досліджень в галузі соціальної роботи.

Класифікація методів наукового дослідження: спеціально-наукові, загальнонаукові, філософські. Теоретичні методи у науковому дослідженні. Види теоретичних методів дослідження та їх характеристика: індукція та дедукція, аналіз і синтез, порівняння, класифікація, абстрагування та конкретизація, моделювання.

Основні поняття теми: теоретичні методи, характеристика.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 3-6, 8.

Семінарське заняття 4. Характеристика теоретичних методів дослідження

Самостійна робота 5. Відповідно до теми вашого дослідження визначити необхідність та описати теоретичні методи дослідження. . Розробити тести, анкети, опитувальники, які можна застосовувати у Вашому дослідженні

Лекція 8. Емпіричні методи дослідження актуальних соціальних проблем

Мета: ознайомити аспірантів із емпіричними методами наукових досліджень в галузі соціальної роботи.

Характеристика спостереження як методу наукового дослідження. Види опитування. Використання тестів у соціально-педагогічному дослідженні. Методи ранжування, соціометрії та експертної оцінки. Метод фокус-груп.

Вивчення та узагальнення передового досвіду як метод дослідження.

Основні поняття теми: спостереження, тести, анкетування, ранжування, фокус-група.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 5

Додаткові: 6, 7.

Семінарське заняття 5. Експеримент у галузі соціальної роботи. Програма експерименту.

Самостійна робота 6. Розробити програму експерименту відповідно до завдань вашого дослідження

Модуль 2 . Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи

Лекція 9. Оцінка результатів отриманих у ході дослідження

Мета: ознайомити аспірантів із інтерпретацією отриманих у ході дослідження актуальних результатів соціальних проблем.

Кількісно-якісний аналіз документальних і матеріальних джерел. Аналіз результатів діяльності для вивчення результатів творчих завдань. Кількісний аналіз та якісний аналіз. Використання процентного контент-аналізу.

Основні поняття теми: кількісний аналіз, якісний аналіз, контент-аналіз.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 3-6, 8.

Лекція 10. Аналіз результатів констатувального та формувального експериментів

Мета: ознайомити аспірантів із дослідно-експериментальною роботою наукових досліджень, організація експерименту, створення умов для експерименту, аналіз та узагальнення результатів дослідження.

Експеримент у науковому дослідженні. Умови ефективності експерименту у дослідженні актуальної соціальної проблеми. Констатувальний експеримент (емпіричний процес, діагностуючий зріз). Формувальний експеримент.

Основні поняття теми: експеримент, етапи, види, фіксація результатів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 5

Додаткові: 6, 7.

Самостійна робота 7. Оцінка отриманих аналітичних даних у ході констатувального та формувального експериментів

Семінарське заняття 6. Графічне представлення результатів дослідження

Самостійна робота 8. Аналіз результатів оцінки наукового дослідження

Заочна форма навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЯК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ

Модуль 1. Теоретичні основи соціальної роботи

Лекція 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та

професійна діяльність

Мета: ознайомити аспірантів із специфікою соціальної роботи як науковою галуззю, спеціальністю та професійною діяльністю.

Поняття науки та класифікація наук. Наукові погляди на соціальну роботу як на суспільний феномен. Становлення соціальної роботи як професійної діяльності. Взаємодія теорії і практики соціальної роботи. Професійна діяльність соціальних працівників у сучасних умовах. Міжнародні та Державні стандарти професійної соціальної роботи.

Основні поняття теми: соціальна робота, Державні стандарти професійної соціальної роботи, соціальна допомога, соціальний працівник, об'єкти та суб'єкти соціальної роботи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4, 5

Додаткові: 3, 5, 9, 16

Семінарське заняття 1. Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність

Самостійна робота 1. Особливості розвитку соціальної роботи як професії в Україні.

Самостійна робота 2. Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем

Самостійна робота 3. Визначити специфіку інноваційних досліджень в соціальній роботі

Модуль 2. Зміст та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи

Лекція 2. Логічна структура дослідження з актуальних проблем соціальної роботи. Етапи проведення дослідження актуальної соціальної проблеми.

Мета: ознайомити аспірантів з послідовністю наукового дослідження в галузі соціальної роботи, стежити за ходом експерименту, застосовуючи відповідні методи дослідження.

Поняття про логіку дослідження. Особливості вибору проблеми і теми дослідження. Характеристика мети і завдань дослідження. Складові програми дослідження з актуальних проблем соціальної роботи.

Основні поняття теми: логіка дослідження, проблема, тема, мета та завдання дослідження, оформлення результатів наукового дослідження.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 3, 5

Додаткові: 6, 7.

Семінарське заняття 2. Розробка програми і визначення методики дослідження

Самостійна робота 3. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми. Джерельна база дослідження. Аналіз наукових праць із соціальної проблеми

Семінарське заняття 3. Інформаційне забезпечення науково-дослідної діяльності та основні принципи академічної доброчесності. Аналіз наукових праць соціальної проблематики

Самостійна робота 4. Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»

Модуль 1. Методи дослідження актуальних соціальних проблем

Лекція 3. Визначення базових понять дослідження актуальних соціальних проблем

Мета: формувати здатність аналізувати наукові дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значущих проблем і чинників досягнення соціального добробуту різних груп населення.

Проаналізувати зміст наукових досліджень з обраної проблеми дослідження. Завдання наукових досліджень у соціальній роботі, їх практичне значення. Змістове наповнення дослідження актуальної соціальної проблеми. *Основні поняття теми:* зміст, аналіз, чинники, завдання, практична значущість, змістове наповнення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 4

Додаткові: 4, 5, 7.

Самостійна робота 4. Характеристика теоретичних методів дослідження

Самостійна робота 5. Відповідно до теми вашого дослідження визначити необхідність та описати теоретичні методи дослідження. Розробити тести, анкети, опитувальники, які можна застосовувати у Вашому дослідженні

Семінарське заняття 3. Експеримент у галузі соціальної роботи. Програма експерименту. Емпіричні методи дослідження актуальних соціальних проблем

Самостійна робота 6. Розробити програму експерименту відповідно до завдань вашого дослідження

Модуль 2. Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи

Лекція 4. Оцінка результатів отриманих у ході дослідження

Мета: ознайомити аспірантів із інтерпретацією отриманих у ході дослідження актуальних результатів соціальних проблем.

Кількісно-якісний аналіз документальних і матеріальних джерел. Аналіз результатів діяльності для вивчення результатів творчих завдань. Кількісний аналіз та якісний аналіз. Використання процентного контент-аналізу.

Основні поняття теми: кількісний аналіз, якісний аналіз, контент-аналіз.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3

Додаткові: 3-6, 8.

Самостійна робота 7. Оцінка отриманих аналітичних даних у ході констатувального та формуального експериментів

Семінарське заняття 6. Графічне представлення результатів дослідження

Самостійна робота 8. Аналіз результатів оцінки наукового дослідження

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
		Модуль 1		Модуль 2		Модуль 1		Модуль 2	
Вид діяльності аспіранта		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	2	2	1	1

Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	-	60	-	48	-	60	-	48
Максимальна кількість балів									216
Розрахунок коефіцієнта: $216:60 = 3,6$. Коефіцієнт = 3,6. Розрахунок балів, отриманих аспірантом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 3,6 =$ кількість балів (де X – кількість балів, отриманих аспірантом протягом вивчення курсу) + 40 балів за екзамен									

Заочна форма навчання

	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
		Модуль 1		Модуль 2		Модуль 1		Модуль 2	
Вид діяльності аспіранта		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15	3	15	2	10
Разом	-	-	32	-	27	-	27	-	22
Максимальна кількість балів									108
Розрахунок коефіцієнта: $108:60 = 1,8$. Коефіцієнт = 1,8. Розрахунок балів, отриманих аспірантом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 1,8 =$ кількість балів (де X – кількість балів, отриманих аспірантом протягом вивчення курсу) + 40 балів за екзамен									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Усі завдання виконуються в електронній версії навчальної дисципліни «Розвиток наукової галузі «Соціальна робота» на платформі <http://elearning.kubg.edu.ua> та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля. Теми, що виносяться для самостійної роботи здобувачів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від здобувача глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЯК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ»

Модуль 1. Теоретичні основи соціальної роботи

Завдання 1. На основі аналізу публікацій дослідників соціально-педагогічних проблем за останні п'ять років визначить особливості та актуальні проблеми досліджень в галузі соціальної роботи, пріоритетні напрями актуальних проблем соціальної роботи щодо соціальної допомоги різним групам клієнтів.

Завдання 2. Сформулюйте тему власного соціально-педагогічного дослідження.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

Самостійна робота 2. Інноваційність досліджень в соціальній роботі

Завдання 1. Сформулювати мету і завдання соціально-педагогічного дослідження .

Завдання 2. Розробити програму власного соціального дослідження.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх

особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

Модуль 2. Зміст та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи

Самостійна робота 3. Розробка діагностичних методик відповідно до теми наукового дослідження

Завдання 1. Підібрати тести, які можна застосовувати у соціальних дослідженнях.

Завдання 2. Дібрати кілька зразків анкет з соціальної проблематики та зробити письмовий аналіз однієї з них на предмет відповідності вимогам до розробки анкети.

Завдання 3. Провести один з різновидів опитування та проаналізувати його результати.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

Самостійна робота 4. Аналіз наукових праць соціальної проблематики

Завдання 1. Зробити письмовий аналіз отриманих у результаті проведеного дослідження даних.

Завдання 2. Оформлення отриманих результатів у вигляді таблиці, діаграми.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені

висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ»

Модуль 1. Методи наукового дослідження та експериментальна база

Самостійна робота 5. Відповідно до теми вашого дослідження визначити та описати теоретичні методи дослідження. Розробити тести, анкети, опитувальники, які можна застосовувати у Вашому дослідженні

Завдання 1. Розробити анкети, опитувальники та тести, які можна застосовувати у соціальних дослідженнях.

Завдання 2. Дібрати кілька зразків анкет з соціальної проблематики та зробити письмовий аналіз однієї з них на предмет відповідності вимогам до розробки анкети.

Завдання 3.Провести один з різновидів опитування та проаналізувати його результати.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

Самостійна робота 6. Розробити програму експерименту відповідно до завдань вашого дослідження.

Завдання 1. Сформулювати мету і завдання експерименту, визначити основні методи та методики.

Завдання 2. Розробити програму констатувального та формувального експерименту.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

Модуль 2 . Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи

Самостійна робота 7. Оцінка отриманих аналітичних даних у ході констатувального та формувального експериментів

Завдання 1. Зробити письмовий аналіз отриманих у результаті проведеного дослідження даних.

Завдання 2. Оформлення отриманих результатів у вигляді таблиці, діаграми.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

- Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

- Завдання виконано частково – 1 бал.

Самостійна робота 8. Аналіз результатів оцінки результатів наукового дослідження

Завдання 1. Узагальнити та зробити письмовий аналіз отриманих у результаті проведеного дослідження даних.

Завдання 2. Отримані результати узагальнити та представити у вигляді таблиці, діаграми.

Критерії оцінки:

- Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових

джерел інформації з різних галузей знань, наведені прізвища науковців та їх особистий вклад у розвиток теорії, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки, посилання на праці, в наявності особистісна думка здобувача – 5 балів.

•Завдання виконано у повному обсязі з використанням додаткових наукових джерел інформації з різних галузей знань, проведений аналіз, співставлення, зроблені висновки – 4 бали.

•Завдання виконано у повному обсязі з використанням наукових джерел інформації – 3 бали.

•Завдання виконано, спираючись тільки на матеріали лекції – 2 бали.

•Завдання виконано частково – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування в електронному курсі.

Здобувачам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;

Критерії оцінювання:

Виконання тестових завдань – максимум 25 балів (виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою семестрового контролю з дисципліни є екзамен. До екзамену допускаються здобувачі, які не мають академічної заборгованості.

Структура екзаменаційного білету: перше завдання теоретичне, друге завдання теоретико-практичне, третє – практичне.

Максимальна оцінка – 40 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими *критеріями*:

1) теоретичне питання:

- повнота й ґрунтовність викладу;
- аргументованість тверджень;
- суб'єктне усвідомлення змісту;
- термінологічна коректність;

2) теоретико-практичне завдання:

- творче осмислення набутих теоретичних знань;
- уміння використовувати наукові знання під час виконання практичних завдань;

- точність виконання практичного завдання;

3) практичне завдання:

- технологічна грамотність;
- методична грамотність;
- обґрунтованість методичних рішень.

Алгоритм оцінювання

Кількість балів	Теоретичне питання	Теоретико-практичне завдання	Практичне завдання
35-40	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність	Завдання виконано точно. Продемонстровано творчість. Наукові знання використано на практиці.	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано.
21-34	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Завдання виконано неповно. Осмислення знань частково творче. Наукові знання використано на практиці.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок. Методичні рішення обґрунтовано.
6-20	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Завдання виконано частково. Творчість не продемонстровано. Наукові знання не пов'язані з практикою.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок.
1-5	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Завдання виконано частково. Творчість не продемонстровано. Рівень наукових знань низький.	Методична й технологічна неграмотність.

Розроблені критерії дають можливість:

- виявити якісний рівень засвоєння теоретичних знань і сформованості вмінь, передбачених програмою дисципліни «Дослідження актуальних соціальних проблем з практикумом»;
- зробити відповідний загальний висновок про рівень сформованості у майбутніх фахівців передбачених освітньою програмою компетентностей, про їхню готовність творчо здійснювати фахову діяльність.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Поняття наукового дослідження. Відмінності наукового дослідження в сфері соціальної роботи від інших форм наукового пізнання.
2. Здійснити теоретичну та емпіричну інтерпретацію основних понять за темою Вашої магістерської роботи.
3. Визначити експериментальний та не експериментальний фактор, залежну та незалежну змінну в науковому дослідженні за темою «Вплив оплати праці на мотиви професійної діяльності соціального працівника».
4. Основні типи наукових досліджень.
5. Здійснити теоретичну та емпіричну інтерпретацію поняття «трудова активність здобувачів».
6. Які резерви підвищення мотивації праці можна використати при

науково-дослідницькій діяльності?

7. Етапи та процедури наукових досліджень.

8. Здійснити теоретичну та емпіричну інтерпретацію поняття «політична активність здобувачів».

9. Сформулюйте правила особистої організації та самодисципліни аспіранта.

10. Методологія наукового дослідження. Загальнонаукові методи, що використовуються в соціальних дослідженнях.

11. Охарактеризуйте принципи ефективного використання часу аспіранта (матриця управління часом С. Кові, принцип Парето).

12. Визначите проблемну ситуацію, сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження за темою Вашої наукової роботи.

13. Проблемна ситуація та проблема у науковому дослідженні.

14. Використання комп'ютерних програм при обробленні даних.

15. Сформулюйте проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження за темою «Особливості соціального супроводу прийомної сім'ї».

16. Методика, метод, техніка наукового дослідження.

17. Визначите проблемну ситуацію, сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження за темою «Вплив форм проведення вільного часу на процес соціалізації».

18. Як використати можливості сучасних інформаційних технологій у науково-дослідницькій роботі аспіранта?

19. Об'єкт та предмет наукового дослідження.

20. Як працювати з каталогами, фондами бібліотек при написанні наукового дослідження?

21. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Соціальні орієнтації сучасної молоді».

22. Мета та завдання наукового дослідження.

23. Сучасні правила бібліографічного опису наукової літератури.

24. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Особливості соціального патронажу людей похилого віку».

25. Гіпотеза наукового дослідження.

26. Охарактеризуйте види каталогів наукових бібліотек.

27. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Система підвищення кваліфікації соціальних працівників».

28. Види гіпотез наукового дослідження.

29. Які типи наукової інформації найбільш доречно використати при написанні наукової роботи за Вашою темою?

30. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Система соціального забезпечення в Україні».

31. Проаналізуйте структуру дисертаційного дослідження.

32. Які резерви підвищення працездатності можна використати при заняттях науково-дослідницькою діяльністю?

33. Визначити експериментальний та не експериментальний фактори,

залежну та незалежну змінну в науковому дослідженні за темою «Соціальний супровід осіб, які зазнали насильства в сім'ї».

34. Інтерпретація понять наукового дослідження (загальне уявлення).

35. Сформулювати вимоги до оформлення та написання висновків наукового дослідження.

36. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження за темою Вашої наукової роботи.

37. Теоретична інтерпретація поняття наукового дослідження.

38. Які типи наукової інформації найбільш доречно використати при написанні наукової роботи за Вашою темою?

39. Визначити проблемну ситуацію, сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Особливості соціальної опіки дітей-сиріт».

40. Емпірична інтерпретація у науковому дослідженні.

41. Які види спеціальних бібліографічних видань можна використати при роботі над науковим дослідженням?

42. Здійснити теоретичну та емпіричну інтерпретацію поняття «соціальна активність здобувачів».

43. Індикатори та субіндикатори в науковому дослідженні у сфері соціальної роботи.

44. Охарактеризуйте види каталогів наукових бібліотек.

45. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Професійна підготовка соціальних працівників в Україні».

46. Перерахуйте загальні критерії оцінювання наукових робіт.

47. Як працювати з каталогами, фондами бібліотек при написанні наукового дослідження?

48. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Вплив системи оплати праці на мотиви трудової діяльності майбутніх соціальних працівників».

49. Назвіть основні вимоги до дисертаційної роботи.

50. Які види періодичних видань та видань, що продовжуються, існують?

51. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження за темою «Вплив вільного часу на процес соціалізації дітей та підлітків».

52. Характеристика методу спостереження. Види спостереження.

53. Оформлення списку літератури наукового дослідження.

54. Здійснити теоретичну та емпіричну інтерпретацію основних понять за темою Вашої наукової роботи.

55. Характеристика експерименту. Види експерименту.

56. Сучасні правила бібліографічного опису наукової літератури.

57. Сформулювати проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження за темою «Вплив системи соціального забезпечення на професійну діяльність людей похилого віку».

58. Поняття методів та техніки в наукових дослідженнях у сфері соціальної роботи.

59. Як використати можливості сучасних інформаційних технологій у науково-дослідницькій роботі магістранта?

60. Сформулювати вимоги до оформлення та написання висновків наукового дослідження.

61. Характеристика методу опитування. Види опитувань.

62. Статистичне оброблення даних в наукових дослідженнях.

63. Сформулюйте проблему, мету, завдання, об'єкт та предмет наукового дослідження за темою «Фактори стабільності життя молоді сім'ї у великому місті».

64. Характеристика методу анкетування.

65. Сформулювати вимоги до оформлення списку використаних джерел.

66. Характеристика методу експерименту. Техніки методу експерименту.

67. Які види спеціальних бібліографічних видань можна використати при роботі над науковим дослідженням?

68. Характеристика методу тестування. Вимоги до тестів.

69. Які резерви підвищення працездатності можна використати при заняттях науково-дослідницькою діяльністю?

70. Характеристика методу інтерв'ювання. Види інтерв'ю.

71. Наукова стаття як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти:

вимоги, особливості її підготовки та публікації у наукових журналах.

72. Реферат як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги та особливості його підготовки

72. Доповідь як різновид наукової роботи здобувачів вищої освіти: вимоги та особливості її підготовки

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка з навчальної дисципліни «РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

Денна форма навчання

(Всього – 120 годин, із них лекцій – 20 год.; семінарських занять – 12 год.; самостійна робота – 50 год., МКР – 8 год.; семестровий контроль – 30 год.)

Модулі	Змістовий модуль «Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі»		Змістовий модуль «Методологія досліджень у соціальній роботі»	
Змістові модулі	Змістовий модуль 1 Теоретичні основи соціальної роботи	Змістовий модуль 2 Історія та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи	Змістовий модуль 1 Методи наукового дослідження та експериментальна база	Змістовий модуль 2 Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи
Кількість балів за модуль	60	48	60	48
Теми лекцій	Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність (1 бал) Специфіка проведення соціальних досліджень в соціальній роботі (1 бал) Характеристика принципів дослідження актуальних соціальних проблем (1 бал)	Логічна структура дослідження з актуальних проблем соціальної роботи. Етапи проведення дослідження актуальної соціальної проблеми (1 бал) Розробка програми і визначення методики дослідження (1 бал)	Визначення базових понять дослідження актуальних соціальних проблем. (1 бал) Характеристика теоретичних методів дослідження (1 бал) Емпіричні методи дослідження актуальних соціальних проблем (1 бал)	Оцінка отриманих у ході дослідження результатів (1 бал) Аналіз результатів констатувального та формульовального експериментів (1 бал)
Теми семінарських занять	Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність (11 балів) Характеристика принципів дослідження актуальної соціальної проблеми (11 балів)	Розробка програми і визначення методики дослідження (11 балів)	Характеристика теоретичних методів дослідження (11 балів) Експеримент у галузі соціальної роботи. Програма експерименту (11 балів)	Графічне представлення результатів дослідження (11 балів)
Самостійна робота	Самостійна робота 1,2 10 балів	Самостійна робота 3,4 10 балів	Самостійна робота 5,6 10 балів	Самостійна робота 7,8 10 балів
Види поточного контролю	Модульний контроль (25 балів)	Модульний контроль (25 балів)	Модульний контроль (25 балів)	Модульний контроль (25 балів)

Форма контролю – екзамен.

Розрахунок коефіцієнта: $216:60 = 3,6$. Коефіцієнт = 3,6. Розрахунок балів, отриманих аспірантом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 3,6 = \text{кількість балів}$ (де X – кількість балів, отриманих аспірантом протягом вивчення) + 40 балів за екзамен

7.1. Навчально-методична картка з навчальної дисципліни «РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

Заочна форма навчання

(Всього – 120 годин, із них лекцій – 8 год.; семінарських занять – 8 год.; самостійна робота – 104 год.)

Модулі	Змістовий модуль «Сучасні концепції розвитку соціальної роботи як наукової галузі»		Змістовий модуль «Методологія досліджень у соціальній роботі»	
Змістові модулі	Змістовий модуль 1 Теоретичні основи соціальної роботи	Змістовий модуль 2 Методика та структура актуальних досліджень в галузі соціальної роботи	Змістовий модуль 1 Методи наукового дослідження та експериментальна база	Змістовий модуль 2 Аналіз результатів дослідження актуальних проблем соціальної роботи
Кількість балів за модуль	22	22	22	22
Теми лекцій	Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність (1 бал.)	Логічна структура дослідження з актуальних проблем соціальної роботи. Етапи проведення дослідження актуальної соціальної проблеми (1 бал.)	Визначення базових понять дослідження актуальних соціальних проблем (1 бал.)	Аналіз результатів констатувального та формувального експериментів (1 бал.).
Теми семінарських занять	Соціальна робота як наука, навчальна дисципліна та професійна діяльність (11 балів)	Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми. Джерельна база дослідження. Аналіз наукових праць із соціальної проблеми (11 балів.) Зміст дослідження актуальної соціальної проблеми (11 балів)	Експеримент у галузі соціальної роботи. Програма експерименту. Емпіричні методи дослідження актуальних соціальних проблем (11 балів)	Графічне представлення результатів дослідження (11 балів)
Самостійна робота	Самостійна робота 1,2 10 балів	Самостійна робота 3,4 10 балів	Самостійна робота 5,6 10 балів	Самостійна робота 7,8 10 балів

Форма контролю – екзамен.

Розрахунок коефіцієнта: $108:60 = 1,8$. Коефіцієнт = 1,8. Розрахунок балів, отриманих аспірантом (приведення до відповідності, де максимум – 100), здійснюється за формулою: $X : 1,8 = \text{кількість балів}$ (де X – кількість балів, отриманих аспірантом протягом вивчення) + 40 балів за екзамен.

6. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харк.нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
2. Карпенко О.Г., Романова Н.Ф. Теорія та практика соціальної роботи. – К.: Слово, 2017. - 475 с.
3. Семигіна Т.В. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bfd20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf
4. Сисоєва С. О., Кристопчук. Т. Є Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : навч-метод. посіб. Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2018. - 460 с.
5. Харченко Н., Паніютто В. Методи опитування. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 342 с.

Додаткова:

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень: Навчально-методичний посібник. – Друге вид. доп. і перероб. – Рівне: РДГУ: Інститут соціальних досліджень, 2016. -
<https://eprints.oa.edu.ua/376/1/metodolog.pdf>.
3. Карпенко О.Г. Теорія та практика професійного становлення соціального працівника: навчальний посібник /О.Г.Карпенко. - К.: «Слово», 2014. – 192 с.
4. Основні методи дослідження в галузі соціальної роботи: URL: <https://what.com.ua/osnovni-metodi-doslidjen-y-soc>.
5. Семигіна Т.В. Дослідження у соціальній роботі: призначення , межі, методологія: URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/330872804_Doslidzenna_u_socialnij_roboti_priznacenna_mez_i_ta_metodologia_prezentacia_na_kruglomu_stoli_Doslidzenna_u_socialnij_roboti_sucasni_strategii_ta_etichni_vikliki_Lviv_4022019_r/links/5c592d48458515a4c7591828/Doslidzenna-u-socialnij-roboti-priznacenna-mez-i-ta-metodologia-prezentacia-na-kruglomu-stoli-Doslidzenna-u-socialnij-roboti-sucasni-strategii-ta-etichni-vikliki-Lviv-4022019-r.pdf.
6. Соціальна політика: навчальний посібник /За заг. ред. О.Г.Карпенко. - МАУП, 2014. - 370 с.
7. Соціологічне дослідження, його види. – Заголовок з екрану: <https://buklib.net/books/28257/>.